

Verlag ontwikkeling Sjakitarius projecten Ubud en Selat

September 2009 – augustus 2010

Dit is een beschrijvend document over de ontwikkeling op onze Sjakitarius projecten.

Voor donateurs, sponsors en iedereen die zich "US" (van Sjaki-Tari-US) voelt en de stichting een warm hart toedraagt. Zonder jullie hulp was het niet mogelijk geweest om de projecten draaiend te houden en deze prachtige ontwikkeling en resultaten te bereiken!!

Jullie allen daarom namens alle kinderen, tieners, Balinese medewerkers en ouders veel dank!

Hieronder een samenvatting van de ontwikkelingen van de speelleergroepen, de leerkrachten, de ouders en de kinderen vanaf september 2009 tot augustus 2010.

Ontwikkeling groepen en programma's

Verdeeld over de twee locaties hebben er zo'n 45 kinderen deelgenomen aan de speelleergroepen.

Er zijn tientallen nieuwe kinderen aangemeld, waarvan een groot aantal konden worden doorverwezen en geplaatst op voor hen geschiktere onderwijsvormen zoals de TK (kleuteronderwijs) of SLB (speciaal onderwijs vanaf 7 jaar). Zo'n tien nieuwe kinderen zijn, soms na een korte wachtperiode, ingestroomd op onze groepen verdeeld over beide locaties.

Op de locatie Selat in het Noorden van Bali draaien twee groepen van bij elkaar zo'n 15 kinderen, verdeeld naar leeftijd en niveau. Een drietal kinderen die om specifieke redenen niet naar de klas kunnen komen, wordt thuis begeleid tijdens tweewekelijkse huisbezoeken. De overige kinderen krijgen eens per drie weken een huisbezoek. Op de groepen wordt vergelijkbaar gewerkt als in Ubud.

In Ubud is vanaf september een herverdeling van de groepen doorgevoerd. Het betreft 4 groepen van verschillend niveau en daarop aangepaste aanpak, te weten:

- de Bulan groep, voor kinderen met autisme of zware gedragsproblemen, die een hoge mate van structuur en individueel werken nodig hebben. Deze kinderen hadden grote moeite om het voor hen hoge prikkelgehalte in de groep aan te kunnen, met als gevolg veel voorkomend moeilijk gedrag wat de leerkrachten moeilijk konden bijsturen. Na overleg met de leerkrachten is besloten om het oorspronkelijke programma aan te passen met een langer durend individueel werkmoment, waarbij de kinderen hun eigen werkindeling middels een persoonlijk pictogrammen plankje hebben. Het resultaat was verbluffend snel en opvallend te merken: de kinderen gedijden veel beter in deze groep, ze werden rustiger en konden zich langer concentreren, waar door zowel leerkrachten, ouders als kinderen veel meer aan leren toe kwamen. Voor de leerkrachten was dit een belangrijk leermoment om de impact van programma en structuur opnieuw te ervaren en te zien dat door steeds opnieuw te evalueren en aan te passen wat minder goed werkt, veel effect kan worden bereikt.
- De Matahari groep, voor kinderen die ofwel nog erg jong zijn (2 à 3 jaar), ofwel een laag niveau hebben, waar door zij vooral middels zintuiglijke activiteiten op de speelleergroep gestimuleerd worden.
- De Pelangi groep, voor kinderen die goed kunnen meedraaien in het reguliere programma, meestal in de leeftijd van 4 à 5 jaar
- De Bintang groep, voor kinderen die in vergelijking met de andere groepen het verst zijn in hun ontwikkeling, 5 à 6 jaar zijn en die toe zijn aan voorbereiding op het SLB onderwijs.

De kinderen komen twee of drie ochtenden in de week, over het algemeen vergezeld door een ouder.

Eens per drie weken gaan de kinderen zwemmen in een daarvoor kosteloos beschikbaar gesteld zwembad in de buurt.

Vanaf januari t/m juni hebben twee stagiaires bewegingsonderwijs het onderdeel gym en grove motoriek in het programma weer een stap verder geholpen. Er is een map met korte lessen voor de leerkrachten samengesteld en overgedragen, waarin op maat gemaakte spelletjes en oefeningen voor de kinderen van week tot week staan vastgelegd.

In de maanden juli en augustus heeft er een intensieve bijscholing van de leerkrachten plaatsgevonden op het gebied van (voorbereidend) lees-, schrijf- en rekenonderwijs. Een aantal kinderen uit onze groepen was naar inschatting van de Balinese leerkrachten er aan toe om hiermee aan de slag te gaan, maar de leerkrachten hadden (ook naar hun ei-

gen inschatting) te weinig kennis om dit aan te pakken. Eén van onze oud-vrijwilligsters die al jaren werkzaam is op de Herman Broerenschool voor ZMLK te Delft/Naaldwijk, heeft methodes en materiaal op maat meegenomen uit Nederland en is met de leerkrachten aan het werk gegaan. Zowel via workshops als via begeleiding van het toepassen op de beoogde kinderen uit de groepen. Een nevendoel is om onze leerkrachten de basiskennis in de vorm van workshops dusdanig eigen te laten maken, dat zij er komend jaar zelf workshops in kunnen geven voor het onderwijzend personeel van de SLB's in Gianjar (bij Ubud) en Singaraja (het Noorden).

Ook hebben er weer een aantal kleine en grotere evenementen voor de kinderen plaatsgevonden, zoals het bezoek van een tandarts (die naast controle van de gebitten ook een tandenpoets workshop heeft verzorgd), een bezoek van twee clowns die de kinderen een leuke ochtend hebben bezorgd, het vieren van World Downsyndroom dag en de jaarlijkse grote sportdag in april, waaraan rond de 150 kinderen met veel plezier hebben deelgenomen.

Het schooljaar werd feestelijk afgesloten met een schoolreisje voor alle kinderen en hun ouders naar het strand in Sanur. Via een goede relatie konden we deze dag twee grote bussen gebruiken om het vervoer mogelijk te maken. Niet alleen werd er smakelijk geluncht en vrolijk gebadderd in zee, maar ook kregen de kinderen na afloop hun halfjaarlijkse rapport uitgereikt. In dit rapport hebben de leerkrachten uitgebreid de vorderingen op allerlei gebied in woorden beschreven. Ouders en kinderen glommen van trots bij dit plechtige moment. Als laatste is de gehele groep op de foto gegaan om een groot bedank naar alle sponsors te laten zien: in losse letters hielden zij de woorden "Terrimah Kasih" (Bedankt) omhoog!

Terima Kasih!!

Ontwikkeling leerkrachten en assistenten

De leerkrachten zijn sinds september enorm gegroeid in het zelfstandig werken op de groepen. Waren er de afgelopen jaren steeds diverse Nederlandse vrijwilligers bij hen aanwezig op de groepen, nu is er vooral zelfstandig gewerkt en bestond de ondersteuning van vrijwilligers meer uit het coachen en meedenken in besprekingen en beslissingen rondom allerlei casussen.

In Selat (Noorden), werkte Tedi met assistente Wian na vertrek van vrijwilligster Marjolein (die gedurende twee jaar in Selat heeft gewerkt) zelfstandig verder. Ongeveer eens per twee maanden was er coaching door vrijwilligers uit Ubud, maar het dagelijkse werk is met succes door Tedi gedaan. Intakes van nieuwe kinderen, administratie en verantwoording over financiën en vooral het verder opleiden en inwerken van assistente Wian (middels workshops en on the job), zijn goed opgepakt.

Omdat zij samen zes ochtenden op de groep staan (om beurten in de rol van leerkracht c.q. assistent), zijn er weinig mogelijkheden voor nevenactiviteiten zoals PR en samenwerking met de SLB. Daarom is besloten om per augustus een tweede assistente aan te nemen, zodat Tedi deze activiteiten kan gaan oppakken.

In Ubud is zoals hierboven beschreven iets meer diversiteit in groepen aangebracht, wat de leerkrachten de mogelijk-

heid biedt om zich te ontwikkelen in het meer op maat maken van het programma per specifieke groep. Het vraagt van hen om verder te kijken en te denken dan het inmiddels bekende basisprogramma en de behoefte van de kinderen echt als uitgangspunt te nemen. In samenwerking met de vrijwilligers verdiepen en verbreden zij op deze manier (de toepassing van) hun kennis en inzicht.

In Ubud was het daarnaast de uitdaging om een weg te vinden ten aanzien van de vele aanmeldingen van nieuwe kinderen en de doorstroming naar de SLB van "Sjaki kinderen". Doordat Ubud groter is en de stichting hier meer bekendheid heeft, kwamen er bij tijd en wijle veel nieuwe kinderen met hun ouders voor aanmelding. Vaak omdat zij uitgevallen waren in het regulier onderwijs, soms om andere redenen, waarbij regelmatig na intake moest worden vastgesteld dat de kinderen niet tot onze doelgroep behoorden en gekeken werd naar een goede doorverwijzing. Dit bracht vanzelfsprekend voor onze leerkrachten soms lastige situaties met zich mee, waarbij zij niet alleen vertrouwen moesten hebben in hun eigen oordeel, maar ook de (voor Balinesen zeker) lastige, maar goed onderbouwde boodschap aan ouders moesten brengen dat hun kind niet geplaatst kon worden.

Daarnaast was het steeds opnieuw leerzaam om de kinderen die wel tot onze doelgroep behoorden, goed in te schatten, in de meest passende groep te plaatsen en hen en hun ouders door de eerste gewenningsperiode heen te loodsen. De doorstroming van onze kinderen (vanaf 7 jarige leeftijd) naar de SLB in Gianjar is in Ubud een tweede uitdaging. De SLB school kampt met gebrek aan middelen en mensen, waardoor hun selectieprocedure mede erg streng is. Veel kinderen die eigenlijk qua leeftijd toe waren aan de SLB, werden afgewezen. Soms op grond van een te lage testuitslag, soms om onduidelijke redenen. Onze leerkrachten proberen steeds te achterhalen wat de werkelijke afwijzingsgrond is, zodat zij aan specifieke vaardigheden van het betreffende kind kunnen werken, met als doel om volgend jaar wel plaatsing op de SLB te bereiken.

Vanaf augustus/september is de nieuwe assistente Rina ingewerkt en opgeleid, grotendeels zelfstandig door de leerkrachten. Er was ook behoefte aan een tweede assistente voor de andere groepen, maar dit is tijdelijk opgeschort om onze tienerleerkracht Gustu bij te scholen met meer kennis en ervaring door hem een aantal maanden te laten assisteren bij de jonge kinderen. Door een periode ervaring op te doen bij de jonge kinderen heeft hij meer kennis en inzicht gekregen in het methodisch werken, de verschillende handicaps en stoornissen en dergelijke. Kennis en inzicht die hij goed kan gebruiken in zijn eigenlijke functie, namelijk leerkracht/praktijkbegeleider van de tieners. Daarnaast is het team flexibeler geworden doordat Gustu ingezet kan worden bij afwezigheid van een leerkracht of assistent.

Per augustus is nu echter een tweede vaste assistent voor de kindergroepen aangenomen en zal Gustu zich samen met de vrijwilligers gaan richten op het op een hoger plan krijgen van het tienerprogramma.

Ontwikkelingen ouders en kinderen

Sinds een aantal maanden is er in Ubud op initiatief van de ouders een oudercommissie (van 3 actieve ouders) opgericht. Zij nodigen eens per maand alle ouders uit om voor hen belangrijke ervaringen en ontwikkelingen te bespreken en indien nodig taken te verdelen om activiteiten van Sjaki-Tari-Us te ondersteunen. Zo helpen zij bij het organiseren en uitvoeren van ceremonies, mobiliseren de ouders bij thema bijeenkomsten of workshops die door de leerkrachten worden georganiseerd en hebben zij op vrijwillige basis een geldpotje in het leven geroepen om elkaar in geval van calamiteiten te ondersteunen of een bijdrage aan bijvoorbeeld het jaarlijkse schoolreisje te kunnen doen. Hoewel deelname aan de speelleergroepen voor de ouders kosteloos is, begrijpen en waarderen wij de behoefte om iets bij te kunnen dragen enorm. Verder is de oudercommissie vanzelfsprekend een welkome gesprekspartner voor de leerkrachten in geval van nieuwe ontwikkelingen.

Zoals eerder beschreven in verslagen (zie update en verslag over Adam, april 2009) en nieuwsbrieven betekent deelname van de kinderen aan de speelleergroepen enorm veel in het leven van de ouders. Niet alleen is het voor hen een plek waar zij herkenning,

De Oudercommissie

begrip en acceptatie vinden voor hun vaak moeilijke ervaringen met hun kind, maar vooral ervaren zij door zelf te leren hoe hun kind te zien en ermee om te gaan, dat er groei en ontwikkeling mogelijk is.

Veel ouders zijn met hun kinderen in een verstoorde relatie beland wanneer zij voor het eerst bij Sjaki-Tari-Us komen. Door onbegrip en een onhandige benadering van hun kind, is het kind vaak meer of minder onhandelbaar geworden in zijn of haar gedrag. Door te leren en te ervaren dat een bepaalde mate van structuur, consequent reageren, duidelijk en met geduld communiceren en (weer) gevoel te krijgen voor de behoefte van hun kind, verbetert het gedrag van zowel ouder als kind het eerste half jaar enorm, vermindert het probleemgedrag en komt er ruimte voor plezier en ontwikkeling. Heel veel ouders beschrijven de deelname aan de speelleergroepen daardoor zowel voor hun kind als voor henzelf als van grote betekenis en verbetering van hun leven.

In navolging op het bovenstaande zijn er talloze resultaten waar te nemen in de groei en ontwikkeling van de kinderen. Zoals beschreven bloeien de meeste kinderen vooral de eerste maanden enorm op. Dit heeft te maken met de activiteiten tijdens de speelleergroepen zelf waarin zij plezier en aandacht ervaren, contact maken met andere kinderen, zelf leren gebaren te gebruiken in hun communicatie waardoor en er voor hen een wereld open gaat. Door het vaste gestructureerde programma leren ze langer hun aandacht te richten, herkennen en doen mee met liedjes en gebaren, oefenen allerlei vaardigheden tijdens het werkmoment en worden gaandeweg socialer in de omgang met anderen, door gerichte en consequente begeleiding hierin. Daarnaast is zoals beschreven bij de ontwikkeling van de ouders, de veranderde omgang vanuit de ouders (meer ontspannen, meer begrip en geduld en vooral het samen plezier en contact maken) van grote invloed op de kinderen.

Na de eerste maanden van grote verandering in gedrag van de kinderen en de relatie tussen ouder en kind, zien we een meer gestage groei in vaardigheden, eigenlijk zoals ieder kind zich ontwikkelt, maar dan langzamer en met kleine stapjes. Voor ouders die het kind dagelijks meemaken is dit soms lastig te herkennen en het is daarom zo waardevol voor hen dat onze leerkrachten deze ontwikkeling ieder half jaar benoemen en vastleggen in het rapport, waardoor ook de ouders zien dat er vooruitgang is.

Adam krijgt zijn rapport

Wat deelname aan de speelleergroepen van Sjaki-Tari-Us voor deze jonge kinderen betekent kunnen we misschien het best weergeven aan de hand van de feedback die we van een aantal leerkrachten van de SLB in Singaraja kregen: Zij merkten op dat ze een duidelijke voorsprong in concentratieboog, werkhouding en sociaal gedrag waarnamen bij "onze" kinderen, ten opzichte van hun leeftijdgenootjes met dezelfde beperking!!!
